

Concert Bach in de Paastijd

Johann Sebastian Bach, Ein feste Burg ist unser Gott (BWV 80)

Johann Sebastian Bach, Lobet den Herrn (BWV 230)

Johann Sebastian Bach, Bleib bei uns, denn es will Abend werden (BWV 6)

Johann Sebastian Bach, Oster-oratorium (BWV 249)

Collegium de Dunis, koor & instrumentaal ensemble

Mieke Dhondt, sopraan

Pieter De Praetere, alt

Roel Vansevenant, tenor

Tom van Bogaert, bas

o.l.v. Ignace Thevelein

Zaterdag 25 april 2026 om 20.00 uur

Sint-Gilliskerk, Baliestraat 2, 8000 Brugge

www.koorhuis.be

www.collegiumdedunis.be

UITVOERDERS

COLLEGIUM DE DUNIS

Het koor Collegium de Dunis werd opgericht in oktober 1995 en staat van in het begin onder de artistieke leiding van dirigent Ignace Thevelein. Sedert zijn oprichting stelde het koor aan zijn publiek een breed spectrum van concertprogramma's voor. Naast meerdere kantates en de motetten van J.S. Bach werden ook diens Weihnachtsoratorium, Johannespassie, Markuspassie en Mattheuspassie uitgevoerd, evenals De Messiah van G.F. Händel en het Gloria van A. Vivaldi. Collegium de Dunis heeft ook een sterke reputatie uitgebouwd op het gebied van a capella muziek en dit in een gevarieerd repertoire van muziek uit de renaissance tot heden. Het koor brengt geregeld thematische polyfonieconcerten, waarbij de tekst van de werken als leidraad doorheen het concert loopt. Het koor bracht reeds verschillende cd's uit, zoals "Laus Tibi", met polyfonie uit de renaissance, "Puer natus est" met polyfonie voor de kersttijd, "Nu zijt welkome" met Vlaamse kerstliederen en "Ubi caritas" met hedendaagse koormuziek.

IGNACE THEVELEIN

Ignace Thevelein (°1953) werd na zijn studies aan het Lemmensinstituut te Leuven en het Grootseminarie te Brugge tot priester gewijd. Van 1978 tot 1985 studeerde hij aan het Koninklijk Muziekconservatorium te Gent, waar hij eerste prijzen behaalde in notenleer, harmonie, muziekgeschiedenis en koordirectie. Ignace Thevelein is oprichter en dirigent van het concertkoor Collegium de Dunis. Hij is diocesaan verantwoordelijke voor de kerkmuziek van het bisdom Brugge. Als kapelmeester van de Sint-Salvatorskathedraal te Brugge dirigeert hij het Brugs kathedraalkoor. Ignace Thevelein is artistiek leider van de Kooracademie Brugge (voorheen 'Internationale Bachdagen'), een organisatie die jaarlijks cursussen en workshops inricht voor koorzangers en -dirigenten. Hij publiceerde het boek 'Officium' en samen met Piet Thomas het 'Geestelijk Liedboek van de Lage Landen' bij uitgeverij Lannoo. Bij uitgeverij Averbode publiceerde hij samen met Jos Bielen 'Wieg hen in jouw eeuwigheid', 'Maria is jouw naam' en 'Samuëlliedjes' en werkte hij mee aan de samenstelling en uitgave van de nieuwe Zingt Jubilate, het officiële zangboek van de Vlaamse kerk. Ignace Thevelein geeft regelmatig lezingen over muziek bij diverse organisaties: de Passies en het Weihnachtsoratorium van J.S. Bach, Kerstmis in koormuziek, Vlaamse kerstliederen, Ludwig van Beethoven, Natuur en muziek, Brugge en de muziek in de 15de eeuw, Liturgische muziek in een abdij tijdens de late Middeleeuwen, Winterreise van Franz Schubert, Spirituele dimensie in muziek,...

Koorleden

Sopranen: Saartje Bogaerts, Griet Deckmyn, Anne-lise Delassois, Lieve Deruwe, Lieve Dewerchin, Jeanine Gobyn, Monique Naessens, Sylvie Nolf, Annemie Verstraete

Alten: Ann Blontrock, Sieglinde Carlier, Marlene Daelman, An Deruwe, Katrien Hardeman, Bieke Lebbe, Sury Singh Ale Maharjan, Petra Mores, Tonia Noterman, Veerle Roseeuw, Marjolein Van Viegen, An Willems

Tenoren: Jeroen Claerhout, Jan De Lameilleure, Chris Emonts-gast, Anne Offner, Lionel Santos, Saskia Vandewalle, Roel Vansevenant

Bassen: Frans De Muyndck, Karl Devreese, Geert Mergaert, Wim Moerman, Daniël Vande Veire, Pieter Van Waesberghe, Alain Verfaillie.

Instrumentaal ensemble

Viool 1 : Michiyo Kondo
Viool 2 : Charlotte Vandeginste
Altviool : Kaat De Cock
Cello : Jan Bontinck
Contrabas : Sanne Deprettere
Fagot: Mieke Van de Meulebroecke
Hobo 1 : Marcel Ponsele
Hobo 2 : Griet Cornelis

Hobo 3 : Ilse Barbaix
Fluit 1 : Patrick Beuckels
Fluit 2 : Marcel Ketels
Pauken : Bart Rosseel
Trompet 1 : Paul Voet
Trompet 2 : Steven Bossuyt
Trompet 3 : Bart Coppé
Orgel : Jan Devlieger

Vocale solisten

Sopraan: Mieke Dhondt
Countertenor: Pieter De Praetere

Tenor: Roel Vansevenant
Bas: Tom van Bogaert

Algemene leiding

Ignace Thevelein

TEKSTEN & TOELICHTING

Johann Sebastian Bach, Ein' feste Burg ist unser Gott (BWV 80)

Deze cantate werd gecomponeerd voor het feest van de reformatie, dat gevierd wordt op 31 oktober. De huidige versie van deze cantate werd voor het eerst uitgevoerd in Leipzig in 1739, bij de herdenking van 200 jaar reformatie. Delen uit de cantate gaan terug op de cantate 'Alles, was von Gott geboren' (BWV 80a), die Bach in 1715 schreef voor Weimar voor de Oculizondag (zondag voor Palmzondag). In Leipzig kon Bach deze cantate niet hergebruiken omdat het in Leipzig niet toegelaten was om concertante kerkmuziek uit te voeren in de vastentijd. Hij heeft delen uit de cantate herwerkt en het grote openingskoor toegevoegd. In zijn huidige vorm bevat de cantate 'Ein feste Burg ist unser Gott' (BWV 80) de vier strofen van het lied van Luther 'Ein feste Burg ist unser Gott'. Dit lied is van de hand van Maarten Luther en stamt uit 1529. Het is een vrije bewerking van psalm 46: 'Deus noster refugium et virtus' (God is onze toevlucht en onze sterkte). Luther zag deze psalm als een danklied waarin de overwinning op de duivelse bedreigingen werd uitgezongen.

Na de dood van Johann Sebastian Bach heeft zijn zoon Wilhem Friedemann bij de uitvoering van deze cantate trompetten en pauken toegevoegd in het eerste en het vijfde deel. Hij heeft ook de Duitse tekst vervangen door een Latijnse.

1. Koor

Als openingskoor componeerde Bach een koraalmotet in 'stile antico'. Dit houdt in dat het vierstemmig koor, begeleid door strijkers, de zinnen van het lied 'Ein feste Burg ist unser Gott' voordraagt. Bach voegt er een zelfstandige continuopartij aan toe, die niet samenvalt met de koorbas. Er zijn geen instrumentale tussenspelen. De tenorpartij start met het begin van het lied 'Ein feste Burg ist unser Gott' in een versierde versie als fugathema. Na vijf maten neemt de altpartij dit thema over en zingt de tenorpartij de tweede koraalregel als tegenstem (contrapunt). Telkens vijf maten later doen de sopraan en de bas hetzelfde. Wanneer de vier stemmen het thema, het tegenthema en de verwerkingen naar

voor hebben gebracht, gebeurt iets heel merkwaardigs. De drie hobo's spelen unisono de eerste regel van de koraalmelodie in lange notenwaarden en niet versierd. En één maat later speelt de continuo bas dezelfde melodie, maar drie octaven lager. Het thema klinkt nu dus in canon, van hoog tot laag en is daardoor een symbool voor alomvattendheid: het bereik van Gods macht omvat de ganse kosmos. Intussen zingen de vocale stemmen het fugatische weefsel verder. In een tweede episode zingt het koor de tweede koraalregel in dezelfde motetstijl. Deze episode wordt ook afgesloten met een instrumentale canon door hobo's en continuo. Dit gaat op dezelfde manier verder totdat de negen regels van de koraalmelodie op deze manier zijn verwerkt: de vocale stemmen in oude motetstijl gecombineerd met een instrumentale canon in negen episoden.

Bemerk in de vijfde episode dat tijdens het zingen van de tekst 'Der alte böse Feind' door de baspartij, de continuo bas als een slang traag omhoog kruipt over een afstand van een septiem en dat chromatisch (= in een opeenvolging van halve tonen).

Op het einde van de achtste episode horen we stijgende en dalende chromatiek op de tekst 'sein grausam Rüstung ist' en dat in alle vocale partijen.

Nadat de hobo's in de negende episode unisono het laatste deel van de koraalmelodie hebben gespeeld (gevolgd door de continuo in canon) spelen ze in de vijf laatste maten mee met de polyfonie van de sopraan-, alt- en tenorpartij.

Alfred Dürr, prominent Bachvorser, schrijft over deze cantate BWV 80: 'Der Eingangschor ist wohl der Höhepunkt des Bachschen vokalen Choral-schaffens'.

Ein feste Burg ist unser Gott,
 ein gute Wehr und Waffen;
 er hilft uns frei aus aller Not,
 die uns itzt hat betroffen.
 Der alte böse Feind,
 mit Ernst er's jetzt meint,
 groß Macht und viel List
 sein grausam Rüstung ist,
 auf Erd ist nicht sein's Gleichen.

*Een vaste burcht is onze God,
 een goede vesting en wapen;
 hij helpt ons uit alle nood
 die ons nu heeft getroffen
 De oude boze vijand
 gaat nu serieus aan de gang,
 veel macht en listigheid
 vormen zijn wrede wapenrusting,
 op aarde is niets met hem te vergelijken.*

s t r u c t u u r d e e l 1																		
	Stollen 1				Stollen 2				A b g e s a n g									
episode	1		2		3		4		5		6		7		8		9	
tekstregel	1 & 2		1 & 2		3 & 4		3 & 4		5		6		7		8		9	
vanaf maat	1	2	27	48	60	8	85	107	119	13	143	15	163	17	180	19	199	21
		3				2				7		8		5		2		6
canon hobo & violone+1		1		2		3		4		5		6		7		8		9
			+B				+B				+S							+B
motet / fuga	TASB	T	ASBT	TSAB	TASB	A	ASBT	TSAB	BTAS		AST	B	TBAS		SATB		TBSA	
per	5m			5m		5m		5m		4m		3m		3m		3m		4m

2. Aria

Dit is een aria op tekst van Salomon Franck voor bas, sopraan, strijkers unisono, hobo en continuo. Bach gebruikt hier een deel uit de vroegere Oculi-cantate maar breidt de bezetting en de melodie uit. De strijkers spelen een doorlopende beweging van zestiende noten met tumultotieven, die reeds vanaf de inleiding zorgen voor het decor van een slagveld. De inspiratie hiervoor komt uit beelden uit de tekst: Siegen, streiten, Macht, Panier. De bas zingt een coloratuurrijke melodie op de tekst 'Alles, was von Gott geboren ist zum Siegen auserkoren'. Na één maat voegt de sopraan daar de tweede strofe van het Lutherlied 'Ein feste Burg ist unser Gott' aan toe. De sopraan doet dit in een licht versierde versie en wordt daarbij versterkt door de hobo, die nog meer versieringen toevoegt aan de melodie. Het resultaat is dat er een dialoog ontstaat tussen de liedtekst van de aria en deze van het koraal. De aria wordt gepresenteerd in da capo vorm, maar de reprise is gevarieerd. Daartegenover verloopt het koraal in de originele liedvorm.

Alles, was von Gott geboren,
ist zum Siegen auserkoren.

**Mit unsrer Macht ist nichts getan,
wir sind gar bald verloren.
Es streit' vor uns der rechte Mann,
den Gott selbst hat erkoren..**

Wer bei Christi Blutpanier
in der Taufe Treu geschworen,
siegt im Geiste für und für.

**Fragst du, wer er ist?
Er heißt Jesus Christ,
der Herre Zebaoth,
und ist kein andrer Gott,
das Feld muß er behalten.**

Alles, was von Gott geboren,
ist zum Siegen auserkoren.

*Alles wat uit God is geboren,
is voor zege uitverkoren.*

***Met onze macht is niets mogelijk,
wij zijn heel snel verloren.
Voor ons vecht de juiste man,
die God zelf heeft uitverkoren.***

*Wie bij Christus' bloedbanier
trouw heeft gezworen in de doop,
die overwint voortdurend in de geest.*

***Vraag je wie dat is?
Hij heet Jezus Christus,
de Heer Zebaoth,
er is geen andere God,
hij zal het terrein behouden.***

*Alles wat uit God is geboren,
is voor zege uitverkoren.*

3. Recitatief

In dit recitatief wordt de bas enkel door de continuo begeleid. De muziek volgt het schema zoals dat in Weimar gebruikelijk was: secco + arioso. De mens, aangesproken als kind van God, moet mediteren over de grote liefde van Jezus, die met zijn bloed de strijd tegen het leger van Satan, de wereld en de zonde, voor hem heeft verworven. Daarna volgen drie aansporingen, die uitmonden in het arioso op de tekst 'dass Christi Geist mit dir sich fest verbinde'. Deze tekst wordt verschillende malen herhaald. Bemerkt dat het stijgende motief op 'dass Christi Geist' verschillende malen canonisch herhaald wordt in de continuo. Bemerkt ook de overgebonden noten op 'verbinde'.

Erwäge doch, Kind Gottes, die so große Liebe,
da Jesus sich mit seinem Blute dir verschriebe,
womit er dich zum Kriege wider Satans Heer
und wider Welt und Sünde erworben hat!
Gib nicht in deiner Seele
dem Satan und den Lastern statt!
Laß nicht dein Herz, den Himmel Gottes auf der
Erden, zur Wüste werden!
Bereue deine Schuld mit Schmerz,
daß Christi Geist mit dir sich fest verbinde!

*Overweeg toch, kind van God, die grote liefde
van Jezus die zich aan jou heeft gewijd met zijn
bloed, waarmee hij jou voor de strijd tegen het
leger van Satan en tegen wereld en zonde
heeft erworven! Geef in je ziel geen plaats
aan Satan en aan zonden!
Laat je hart, die hemel van God op aarde,
geen woestijn worden!
Heb met smart berouw over je schuld, opdat de
Geest van Christus zich hecht met jou verbindt!*

4. Aria

In deze aria wordt de sopraan enkel door continuo begeleid. De tekst stelt voor om het menselijke hart open te stellen als woning voor Jezus en geen plaats te geven aan Satan en de wereld. Continuo en sopraan gebruiken dezelfde liefelijke motieven. Bemerkt de lange vocalisen op 'Verlangen' en 'erneuert'. Het uitdrijven van de wereld en Satan, schildert Bach muzikaal tweemaal door een stijgende sextsprong in de zangstem op 'aus'. 'Weg, schnöder Sündengrauss' wordt muzikaal weergegeven met expressieve melodische sprongen op 'Weg, weg'. De structuur is ABA'.

Komm in mein Herzenshaus,
Herr Jesu, mein Verlangen!
Treib Welt und Satan aus
und laß dein Bild in mir erneuert prangen!
Weg, schnöder Sündengrauss!

*Kom in het huis van mijn hart,
Heer Jezus, mijn verlangen!
Verjaag wereld en Satan
en laat uw beeld opnieuw in mij stralen!
Weg, ellendige zondengruwel!*

5. Koraal

Het koor zingt unisono met alle stemmen (SATB) de derde strofe van het koraal 'Ein feste Burg ist unser Gott'. Het wordt hierbij begeleid door drie hobo's (2 hobo d'amore + althobo), strijkers en continuo in een grote koraalbewerking. In stijl en karakter contrasteert dit deel met het eerste deel van de cantate. Het instrumentale gedeelte is gebaseerd op een thema met gigue-karakter (een levendige, snelle barokdans in een samengestelde maatsoort, hier 6/8). Het begin van het thema is ontwikkeld uit de aanvang van het koraal; daarna volgt een vrije doorwerking zonder band met het koraal. Alfred Schweitzer beschrijft deze muziek als volgt: 'men kan hierin horen hoe horden angstaanjagende duivels de burcht bestormen en bovenaan telkens weer worden teruggeworpen'.

In deze derde strofe van het koraal worden de bedreigingen geschetst die de duivel, de vorst van deze wereld, op de gelovige laat afkomen. Tegenover deze bedreigingen van de duivel staat het verlossende handelen van Christus, waartegen de vorst van de wereld niets vermag.

Und wenn die Welt voll Teufel wär
und wollten uns verschlingen,
so fürchten wir uns nicht so sehr,
es soll uns doch gelingen.
Der Fürst dieser Welt,
wie saur er sich stellt,
tut er uns doch nicht,
das macht, er ist gericht',
ein Wörtlein kann ihn fällen.

*Al was de wereld vol met duivels
die ons wilden verslinden,
wij zijn niet erg bang,
we zullen toch slagen.
De vorst van deze wereld,
hoe hij ook woedt,
hij kan ons niets doen
want hij is gevonnist,
één woordje kan hem vellen.*

6. Recitatief

Dit recitatief voor tenor en continuo heeft dezelfde vorm als deel 3: secco + arioso (op het laatste tekstdeel 'Dein Heiland bleibt dein Hort'). Bemerkt de vocalise in tweeëndertigste noten op 'freudig' in de zangstem. In de begeleiding van 'gezwungen' maakt de continuo een vergelijkbare versiering. In het arioso horen we opnieuw deze versiering op 'Hort' in de zangstem en in de continuo tijdens de afsluiting.

So stehe dann bei Christi blutgefärbten Fahne,
o Seele, fest und glaube, daß dein Haupt
dich nicht verläßt, ja, daß sein Sieg
auch dir den Weg zu deiner Krone bahne!
Tritt freudig an den Krieg!
Wirst du nur Gottes Wort
so hören als bewahren,

*Sta dus stevig bij Christus' bebloede vaandel,
o ziel, en geloof dat jouw Hoofd je niet verlaat,
ja, dat zijn overwinning
ook voor jou de weg baant naar je kroon.
Ga de strijd verheugd aan!
Als je Gods woord maar
hoort en bewaart,*

so wird der Feind gezwungen auszufahren,
dein Heiland bleibt dein Hort!

*dan wordt de vijand gedwongen te wijken,
jouw Heiland blijft jouw toeverlaat.*

7. Duet

In een rustige driekwartsmaat horen we een kwintet: alt en tenor in duet, begeleid door een ongewone instrumentatie van hobo da caccia, viool en continuo. Het duet tussen de zangstemmen wordt geanticipeerd in het ritornel (refrein) dat hobo en viool spelen. De instrumenten imiteren elkaar voortdurend en brengen reeds in het inleidend ritornel de twee affecten aan die in dit deel aan bod komen: het 'selige' is te horen in kwartnoten en achtsten en het strijdlustige in slierten zestiende noten. Er zijn vier vocale episodes A A' B C, die telkens twee tekstregels bevatten. A en A' beginnen homofoon in tertsparellen (A) en sextparellen (A'), daarna fugatisch met veel imitaties. In B domineren woorden als 'unbesiegt' en 'Feinde schlagen': ze worden muzikaal weergegeven door strijdlustige motieven in zestiende noten die in de vijf stemmen weerklinken. In C waar de dood geveld wordt, blijven enkel de vocale stemmen en de continuo over. Zij beelden in dalende passages met chromatische kleuren de ondergang van de dood uit. Dit voorlaatste deel van de cantate sluit af met een da capo, waarin het inleidend ritornel wordt herhaald.

Wie selig sind doch die, die Gott im Munde
tragen, doch selger ist das Herz,
das ihn im Glauben trägt!
Es bleibet unbesiegt
und kann die Feinde schlagen
und wird zuletzt gekrönt,
wenn es den Tod erlegt.

*Hoe zalig zijn toch zij die God op de lippen
hebben, maar nog zaliger is het hart
dat hem draagt in het geloof!
Dat blijft onoverwonnen
en kan de vijanden verslaan,
en wordt ten slotte gekroond
wanneer het de dood velt.*

8. koraal

De vierde en laatste strofe van het lied 'Ein feste Burg ist unser Gott' van Maarten Luther sluit in een eenvoudige vierstemmige zetting de cantate af.

Das Wort sie sollen lassen stahn
und kein' Dank dazu haben.
Er ist bei uns wohl auf dem Plan
mit seinem Geist und Gaben.
Nehmen sie uns den Leib,
Gut, Ehr, Kind und Weib,
laß fahren dahin,
sie haben's kein'n Gewinn;
Das Reich muß uns doch bleiben.

*Het woord moeten ze laten staan
en dank daarvoor is niet nodig.
Hij zorgt voor ons
met zijn geest en gaven.
Als ze ons lichaam afnemen,
bezit, eer, kind en vrouw,
laat het maar gebeuren,
het levert hun niets op;
het rijk blijft van ons.*

Johann Sebastian Bach, Lobet den Herrn (BWV 230)

Het motet 'Lobet den Herrn, alle Heiden' (BWV 230) heeft als tekst de beide verzen van psalm 117, gevolgd door een alleluia. Van alle honderdvijftig psalmen is dit de kortste psalm maar zeker niet de minste. De psalm bestaat uit twee delen: een uitnodiging om te loven, gevolgd door het aangeven van de reden: want zijn genade en waarheid regeren over ons tot in eeuwigheid.

Bach heeft als bezetting gekozen voor een vierstemmig koor begeleid door basso continuo. De vorm is deze van een vocaal concerto in twee delen die overeenkomen met de twee delen van de psalm. Het alleluia dat volgt is afgescheiden van het voorgaande en krijgt een eigen uitwerking. De toonaard is do groot. De twee eerste delen staan in de maat van twee hele noten, terwijl het alleluia in de maat van drie vierden is uitgewerkt.

I. Het eerste gedeelte met de tekst 'Lobet den Herrn, alle Heiden, und preiset ihn, alle Völker' is uitgewerkt in een dubbele fuga.

a) Fuga met thema 1

'Lobet den Herrn' alle Heiden (m. 1-23) bestaat uit een expositie van thema 1 door Sopraan, Alt, Tenor en Bas (m. 1-10), een tussenspel (m. 10-17) en een onvolledige doorwerking door Tenor, Sopraan en Bas (m. 17-23).

Musical score for Soprano and Alto parts of the first fugue. The Soprano part is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). The Alto part is in bass clef with the same key signature and time signature. The lyrics are: Soprano: Lo - - - - - bet den Herrn, al - - - - - le, al - le Hei - - - - - ; Alto: Lo - - - - - bet den Herrn, al - - - - -

b) Fuga met thema 2

'und preiset ihn, alle Völker' (m. 24-42) bestaat uit een expositie van thema 2 door Sopraan, Alt, Tenor en Bas (m. 24-32), een tussenspel (m. 33-38) en een onvolledige doorwerking door Bas en Sopraan (m. 38-42)

Musical score for the second fugue. The lyrics are: und prei - - - - - set ihn, al - le

c) Lobet den Herrn... + und preiset... (m. 43-58) bestaat uit een combinatie van de twee thema's. Een gedeelte met thema 1 in Tenor en Alt, thema 2 in de Sopraan en daarna in de Alt, en thema 1 in de Bas (m. 43-49). Daarna volgt een tussenspel (m. 49-53) om te besluiten met thema 1 in de Sopraan en thema 2 in de Bas (m. 54-58).

II. 'Denn seine Gnade und Wahrheit'

In het eerste gedeelte (m. 58-69) is de tekst 'Denn seine Gnade und Wahrheit' homofoon (alle stemmen dezelfde tekst op het zelfde moment) uitgewerkt,

Musical score for the homophonic section. The score is in four staves (Soprano, Alto, Tenor, Bass) with a common time signature (C). The lyrics are: ker! Denn sei - ne Gna - de und Wahr - heit wal - - - - - tet... ; ü - ber uns, ; ü - ber uns, ; ü - ber uns, ; ü - ber uns,

terwijl de tekst 'waltet über uns in Ewigkeit' is uitgewerkt in vrije polyfonie.

Het tweede gedeelte (m. 70-77) bevat een herhaling van de tekst van het eerste gedeelte maar is muzikaal uitgewerkt in een gevarieerde herhaling van het eerste gedeelte.

Johann Sebastian Bach, Bleib bei uns, denn es will Abend werden (BWV 6)

De kantate werd voor het eerst uitgevoerd op tweede Paasdag, 2 april 1725, in de Thomaskirche in Leipzig in de morgendienst en in de Nikolaikirche in de vesperdienst (dit jaar 300 jaar geleden). De samensteller van de kantatetekst is niet bekend. Het evangelie van tweede Paasdag was Lc. 24, 13-35: het verhaal van de Emmaüsgangers. De kantate neemt de luisteraar mee op de weg van een bede om het licht van God, dat schijnt door Jezus, tegenover de duisternis die de wereld beheerst.

1. Coro

Het openingskoor heeft als tekst Lc. 24, 29. De bezetting bestaat uit strijkers, 2 hobo's, 1 hobo da caccia en continuo. Het eerste gedeelte van dit drieledig openingskoor begint met een instrumentale inleiding met muziek die daarna wordt overgenomen door het koor met de tekst: 'Bleib bei uns'. Bach schetst in zijn muziek de vallende avond en de zware gemoedstoestand van de pelgrims die ontgoocheld weggaan uit Jeruzalem. De strijkers spelen unisono op één toon herhaalde achtste noten. Daarboven klinkt het hobo-koor met een thema dat overkomt als een verzuchting. De tonaliteit is do klein, die door de muziektheoreticus Mattheson wordt gezien als extreem liefelijk en droevig tegelijk. Het koor herhaalt zijn bede 'Bleib bei uns' driemaal, terwijl de strijkers en de hobo's hun twee motieven aan elkaar doorgeven en afwisselen. Daarna komt een tweede gedeelte met de aanduiding 'Andante'. Hiermee wordt een vlugger tempo gesuggereerd dan in het eerste gedeelte. Het koor zingt een fuga met drie thema's, in het begin enkel begeleid door continuo, later ook door de andere instrumenten. Dit tweede gedeelte sluit af met een indringend unisono op 'Bleib bei uns' over de ganse vocale ruimte: er klinken 4 octaven op sol. Het derde gedeelte is de ingekorte versie van het eerste gedeelte.

Bleib bei uns, denn es will Abend werden,
und der Tag hat sich geneiget. (Lc. 24, 29)

*Blijf bij ons, want het wordt avond
en de dag loopt ten einde.*

2. Aria – Alt

De altstem wordt begeleid door een hobo da caccia en continuo (pizzicato). De lage tessituur van beide stemmen en de nostalgische klank van de hobo da caccia schetsen de duisternis. 'Hochgelobeter' krijgt telkens een stijgend motief, terwijl 'niederlegen' een dalende melodie krijgt. Merkwaardig is dat het B-deel hernomen wordt in gevarieerde vorm (zeldzaam bij Bach). Daardoor horen we tweemaal hoe de duisternis invalt met een mooie reeks van drie lange dalende noten, telkens over de afstand van een grote secunde.

Hochgelobter Gottessohn,
laß es dir nicht sein entgegen,
daß wir itzt vor deinem Thron
eine Bitte niederlegen:
Bleib, ach bleibe unser Licht,
weil die Finsternis einbricht.

*Hooggeprezen Zoon van God,
laat het niet tegen uw wil zijn
dat wij nu voor uw troon
een bede neerleggen:
Blijf, ach, blijf ons licht,
want de duisternis valt.*

3. Choral – Sopraan

De sopraansolo zingt een onversierde koraalmelodie (uit 1543) en wordt daarbij begeleid door een cello piccolo en continuo. Het begin van de virtuoze cello piccolo-partij is een omspeling van de vijf beginnoten van het koraal. Daarna volgt een rijk versierde en ritmische begeleiding boven een rustig fundament in de continuo. De tekst van de eerste strofe is een Duitse vertaling van de hymne 'Vespera iam venit' van Philipp Melanchton. De vertaler was Nikolaus Selneckter, een leerling van Melanchton. Hij schreef ook de tekst van de tweede strofe. Het lied is een meditatie over de avond in het verhaal van de Emmaüsgangers.

Ach bleib bei uns, Herr Jesu Christ,
weil es nun Abend worden ist,
dein göttlich Wort, das helle Licht,
laß ja bei uns auslöschen nicht.

*Ach, blijf bij ons, Heer Jezus Christus,
want het is nu avond geworden,
laat uw goddelijke woord, het heldere licht
bij ons niet uitdoven.*

In dieser letzt'n betrübten Zeit
verleih uns, Herr, Beständigkeit,
daß wir dein Wort und Sacrament
rein b'halten bis an unser End.

*Geef ons in deze laatste, droevige tijd
standvastigheid, Heer,
zodat wij uw woord en sacrament
zuiver bewaren tot aan ons einde.*

4. Recitatief – Bas

In dit secco-recitatief (enkel begeleid door continuo) horen we een reflectie over de reden waarom de duisternis over het land is gekomen: het is omdat mensen niet gerechtig hebben gehandeld. De kandelaar staat symbool voor de bron van het leven. Het omstoten van de kandelaar verwijst naar Apoc. 2, 5: 'Bedenk van hoe hoog u gevallen bent. Bekeer u, gedraag u weer zoals vroeger. Zo niet, dan kom Ik naar u toe en neem Ik uw kandelaar van zijn plaats, tenzij u zich bekeert'.

Es hat die Dunkelheit
an vielen Orten überhand genommen.
Woher ist aber dieses kommen?
Bloß daher, weil sowohl die Kleinen als die Großen
nicht in Gerechtigkeit
vor dir, o Gott, gewandelt
und wider ihre Christenpflicht gehandelt.
Drum hast du auch den Leuchter umgestossen.

*De duisternis heeft
op veel plaatsen de overhand gekregen.
Maar hoe is dat gekomen?
Alleen doordat zowel de kleinen als de groten
niet in gerechtigheid voor uw ogen, o God,
hebben gewandelt en in strijd met hun
christenplicht hebben gehandeld.
Daarom hebt U ook de kandelaar omgestoten.*

5. Aria – Tenor

De tenorsolo wordt in deze aria begeleid door strijkers en continuo. Hij nodigt de luisteraar uit om zijn blik op Jezus te richten. Het kopmotief, eerst in de strijkers, daarna in de zangstem stelt een kruis voor (sol -re – si mol – fa kruis). De woorden 'Licht' en 'scheinen' krijgen speciale aandacht door hoge noten en stralende vocalises.

Jesu, laß uns auf dich sehen,
daß wir nicht
auf den Sündenwegen gehen.
Laß das Licht deines Worts
uns helle scheinen
und dich jederzeit treu meinen.

*Jezus, laten we onze blik op u richten,
zodat wij niet
op zondige wegen gaan.
Laat het licht van uw woord
helder voor ons schijnen
en u altijd getrouw liefhebben.*

6. Choral SATB

In het slotkoraal neemt de kerk de bede van de Emmaüsgangers over als een algemene voorbede. Hiervoor wordt de tweede strofe gebruikt van het Lutherlied 'Erhalt uns Herr bei deinem Wort'. Het lied krijgt een eenvoudige vierstemmige harmonisering, waarbij de instrumenten colla parte meespelen (hetzelfde als de zangstemmen).

Beweis dein Macht, Herr Jesu Christ,
der du Herr aller Herren bist;
beschirm dein arme Christenheit,
daß sie dich lob' in Ewigkeit.

*Bewijs uw macht, Heer Jezus Christus,
Heer van alle heren,
bescherm uw arme christenheid,
opdat zij u prijst in eeuwigheid.*

Johann Sebastian Bach, 'Kommt, eilet und lauffet': Oster-Oratorium (BWV 249)

De eerste uitvoering van de cantate 'Kommt, eilet und lauffet' (BWV 249) gebeurde in Leipzig op 1 april 1725, Paaszondag 's morgens in de hoofddienst in de Nikolaikirche en in de namiddag in de vesperdienst in de Thomaskirche. In 1738 herwerkte Bach de cantate tot een oratorium. Hij wees personen toe aan de verschillende vocale stemmen: Maria, de moeder van Jacobus (sopraan), Maria Magdalena (alt), Petrus (tenor) en Johannes (bas).

Enkele weken voor de eerste uitvoering in 1725 van deze cantate componeerde Bach een huldigingscantate voor de verjaardag van de hertog Christian von Sachsen-Weissenfels. Deze cantate had als tekst 'Entfliehet, verschwindet, entweichet ihr Sorgen' (BWV 249a). De tekstdichter was Christian Friedrich Henrici (1700-1761), met als dichtersnaam Picander. Deze huldigings-cantate was een 'dramatische' cantate omdat er handelende personages in figureren. In dit geval vier antieke herders, die hun kudde in de steek lieten om de hertog te feliciteren. Daarom staat de cantate bekend als 'Schäferkantate'. Het libretto ervan liet zich door Picander moeiteloos omvormen tot de cantate 'Kommt, eilet und lauffet', waarin twee vrouwelijke en twee mannelijke volgelingen van Jezus zich naar het lege graf spoeden en zich verheugen in de verrijzenis van Jezus. Bach nam de muziek over, behalve enkele recitatieven die hij nieuw componeerde. Dergelijke werkwijze was gebruikelijk in die tijd en noemt men een parodie: dezelfde muziek voorzien van een nieuwe tekst. Het Oster-Oratorium onderscheidt zich van alle andere kerkmuzikale werken van Johann Sebastian Bach doordat de inhoud niet gebaseerd is op één van de evangeliëverhalen in de vertaling van Luther, maar op een eigen samenstelling uit die verhalen en dit in vrije gedichten. De inhoud en de vorm van die vrije gedichten gaat terug op de middeleeuwse traditie van de Paasspelen. Musicologen vermoeden dat de eerste drie delen van dit Oster-Oratorium (Sinfonia + Adagio + Chorus/Duet) teruggaan op een vroegere instrumentale sinfonia die Bach heeft gemaakt in de tijd dat hij in Köthen werkzaam was.

1. Sinfonia

De bezetting is drie trompetten, twee hobo's, strijkers, fagot en continuo.

Deze sinfonia bestaat uit 5 ritornellen (instrumentale refreinen), waarin het ganse orkest speelt. Deze ritornellen worden afgewisseld met vier episoden, waarin telkens verschillende instrumentengroepen aan bod komen. Hobo's en trompetten in episode 1, viool solo in episode 2, fagot en hobo's in episode 3 en eerste en tweede viool, hobo's en trompetten in episode 4.

Deze sinfonia geeft uitdrukking aan de universele vreugde omwille van de verrijzenis en staat in de stralende toonaard van re groot.

2. Adagio

Dit gedeelte staat in de paralleltoonaard van si klein en schildert de trieste toestand van het universum aan de vooravond van de verrijzenis. In een langzaam tempo brengen strijkers en continuo een gepunteerd grondritme met akkoorden die dissonant worden en telkens op het laatste moment oplossen. De continuobas daalt langzaam met halve tonen in de stijl van een lamento. Daarboven speelt de hobo een zeer melancholische melodie bestaande uit lang aangehouden tonen die gevolgd worden door expressie versierde coloraturen (slierten van zestiende noten).

3. Koor

In de versie van 1725 bestond dit gedeelte uit een duet voor tenor- en basstem, begeleid door drie trompetten, pauken, twee hobo's, strijkers en continuo. De tekst en de muziek beelden de wedloop naar het graf uit van Petrus en Johannes, zoals dat beschreven staat in Jo. 20, 4: 'Ze liepen beiden snel, maar de andere leerling rende vooruit, sneller dan Petrus, en kwam als eerste bij het graf'.

Tussen 1743 en 1746 heeft Bach het eerste deel van dit koor herwerkt voor vierstemmig koor (SATB). Het tweede deel met de tekst 'Lachen und Scherzen ...' werd behouden als een duet voor tenor en bas. De herhaling van het eerste deel gebeurt door het vierstemmig koor.

Het haastig lopen van de 'flüchtigen Füße' wordt muzikaal uitgebeeld door vlugge stijgende motieven. De uitbreiding naar een zetting voor vierstemmig koor, trekt het verhaal open van twee apostelen naar de ganse kerk die uitgenodigd wordt naar het graf op weg te gaan. Het hoogtepunt van het tweede deel bevindt zich op het tekstgedeelte 'denn unser Heil ist auferweckt'. Dit gaat terug op Rom. 4, 24-25: 'maar ook voor ons, want ook wij zullen als rechtvaardigen worden aangenomen, omdat we ons vertrouwen stellen in Hem die Jezus, onze Heer, uit de dood heeft opgewekt: Hij die werd prijsgegeven om onze zonden en werd opgewekt omwille van onze rechtvaardiging'. Daarmee wordt verduidelijkt dat God die Jezus heeft opgewekt, ook de rechtvaardige Vader van alle gelovigen is.

Kommt, eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße, erreicht die Höhle, die Jesum bedeckt! Lachen und Scherzen begleitet die Herzen, denn unser Heil ist auferweckt.	<i>Kom, haast je en loop, snelle voeten, ga naar het graf dat Jezus bedekt! Lachen en schertsen vergezellen de harten, want ons Heil is opgestaan!</i>
---	--

4. Recitatief voor sopraan, alt, tenor, bas en continuo

In dit secco-recitatief treden de vier bijbelse personages twee aan twee op. De vrouwen beklagen zich over de koude geest van de mannen, een verwijzing naar de bekoelde liefde waarvan sprake is in de kleine apocalyps in Mt. 24, 12: 'En doordat de wetteloosheid toeneemt, zal bij velen de liefde bekoelen'. Met de klacht van de vrouwen aan de mannen dat zij tekort schieten in liefde voor de Heiland, brengt de tekstdichter de grotere innerlijke kracht ter sprake van de vrouwen die de eerste getuigen van de verrijzenis waren. De leerlingen antwoorden dat de vrouwen vanuit hartepijn en een weemoedig verlangen Jezus wilden zalven. De vrouwen repliceren dat zowel de mannen als zijzelf de gedachte aan een zalving voor niets hebben gemaakt. Merk dat de leerlingen de 'gesalzner Tränen' laten klinken in twee opeenvolgende tritonussen (verminderde kwinten) en de 'wehmutsvollen Schmerzen' in verminderde septiemakkoorden.

(Maria Magdalena) O kalter Männer Sinn! Wo ist die Liebe hin, die ihr dem Heiland schuldig seid? (Maria Jacobi) Ein schwaches Weib muss euch beschämen! (Petrus) Ach! ein betrübtes Grämen (Johannes) und banges Herzeleid (Petrus, Johannes) hat mit gesalznen Tränen und wehmutsvollem Sehnen ihm eine Salbung zgedacht, (2 Maria's) die ihr, wie wir, umsonst gemacht.	<i>O, geest van koude mannen! Waar is de liefde gebleven die jullie de Heiland schuldig zijn? Een zwakke vrouw moet jullie beschaamd doen staan! Ach, bedroefde smart en bange hartepijn hebben hem met zilte tranen en een weemoedig verlangen een zalving toebedacht die jullie, net zoals wij, voor niets hebben uitgevoerd.</i>
---	---

5. Aria

In deze aria wordt de sopraan begeleid door een traverso (dwarsfluit). Maria, de moeder van Jacobus, stelt dat de balsemolie beter vervangen wordt door een lauwerkrans, die de overwinning op de dood symboliseert. In de continuo spelen cello en contrabas pizzicato (tokkelen van de snaren). De traverso speelt mooi uitgewerkte guirlandes en gaat in dialoog met de zangstem. Een mystieke verbinding van verlangen en lijden is het muzikale affect.

(Maria Jacobi) Seele, deine Spezereien sollen nicht mehr Myrrhen sein. Denn allein mit dem Lorbeerkranze prangen, stilt dein ängstliches Verlangen.	<i>Ziel, jouw specerijen moeten geen mirre meer zijn. Want alleen het stralen met de lauwerkrans stilt je angstige verlangen.</i>
--	---

6. Recitatief voor alt, tenor, bas en continuo

Staande bij het lege graf vragen Petrus en Johannes waar de Heiland is. Maria Magdalena antwoordt dat Hij verrezen is uit de doden. Ze heeft deze boodschap vernomen van een engel. Petrus ziet vol vreugde de zweetdoek uitgerold liggen.

(Petrus) Hier ist die Gruft
(Johannes) und hier der Stein,
der solche zugedeckt;
wo aber wird mein Heiland sein?
(Maria Magdalena) Er ist vom Tode auferweckt!
Wir trafen einen Engel an,
der hat uns solches kundgetan.
(Petrus) Hier seh ich mit Vergnügen
das Schweiß Tuch abgewickelt liegen.

*Hier is het graf
en hier is de steen
die het graf heeft bedekt;
maar waar is mijn Heiland?
Hij is uit de dood opgewekt!
Wij troffen een engel aan,
die heeft het ons verteld.
Hier zie ik vol vreugde
de zweetdoek afgewikkeld liggen.*

7. Aria

In deze aria wordt de tenor begeleid door twee blokfluiten, violen 1 en 2 en continuo.

In deze Schlummeraria spelen de twee violen met sordine (demper) en hun partijen worden een octaaf hoger meegespeeld door twee blokfluiten. De eerste viool en de eerste blokfluit spelen rustige golvende bewegingen in zestiende noten, terwijl de tweede viool en de tweede blokfluit ook rustige golvende bewegingen spelen maar in achtste noten. De continuo begeleidt met achtste noten in groepen van vier gebonden achtsten op eenzelfde noot. Het effect is een lichte slaap. Vanuit de zweetdoek denkt Petrus aan zijn eigen dood en ziet deze als een sluimering omdat hij daaruit tot een eeuwig leven zal gewekt worden. Bemerkt dat, als Petrus de tweede keer zingt: 'ja, das wird mich dort erfrischen und die Zähren meiner Pein von den Wangen tröstlich wischen', de instrumenten de tranen als druppels voorstellen door achtste noten te spelen die telkens door een achtste rust worden gevolgd.

(Petrus) Sanfte soll mein Todeskummer
nur ein Schlummer,
Jesu, durch dein Schweiß Tuch sein.
Ja, das wird mich dort erfrischen
und die Zähren meiner Pein
von den Wangen tröstlich wischen.

*Zachtjes zal het verdriet van mijn dood
slechts een sluimering zijn,
Jezus, door uw zweetdoek.
Ja, die zal mij daarginds verfrissen
en de tranen van mijn pijn
troostend van mijn wangen afwissen.*

8. Recitatief voor sopraan, alt en continuo

In dit recitatief drukken Maria, de moeder van Jacobus en Maria Magdalena hun grote verlangen uit om hun Heiland terug te zien. Na twee maten inleiding in secco-stijl gaat de muziek over in een arioso. Sopraan en alt doen tweemaal een uitroep op 'Ach' en ze doen dit tweemaal op de afstand van een tritonus (verminderde kwint) op een vierde noot, gevolgd door een vierde rust. Dit noemt men een suspirium, een verzuchting. Daarna zingen sopraan en alt 'könnt er doch nur bald geschehen, den Heiland selbst zu sehen' in een canon. De sopraan begint en de alt volgt in de onderkwint. Dan komt opnieuw de uitroepen op 'Ach', nu driemaal en opnieuw op een tritonusafstand en als suspirium. De alt herneemt de tekst 'könnt er doch ...' en de sopraan volgt in canon in de bovenkwint.

(2 Maria's) Indessen seufzen wir
mit brennender Begier:
Ach, könnt es doch nur bald geschehen,
den Heiland selbst zu sehen!

*Ondertussen zuchten wij
met brandend verlangen:
Ach, gebeurde het nu maar snel
dat wij de Heiland zelf kunnen zien.*

9. Aria

In deze aria wordt de alt begeleid door hobo d'amore, strijkers en continuo. Geïnspireerd door teksten

uit het Hooglied vraagt Maria Magdalena waar ze Jezus kan vinden, Hij, voor wie ze zoveel liefde koestert in haar hart. Het is de hobo d' amore die dit verlangen muzikaal gestalte geeft, begeleid door de strijkers (soms met achtste noten telkens gevolgd door een achtste rust). De aria staat in de toonaard van la groot. Het middendeel staat in de paralleltoonaard van fa-kruis klein. Op het einde van dit middendeel is er een fermate (de muziek wordt stil gelegd) die gevolgd wordt door vier maten Adagio, waarin in een traag tempo wordt uitgedrukt hoe het hart van Maria Magdalena helemaal 'verwaiset und betrübt' is. Hierna wordt het eerste deel hernomen (da capo).

(Maria Magdalena) Saget, saget mir geschwinde,
saget, wo ich Jesum finde,
welchen meine Seele liebt!
Komm doch, komm, umfasse mich;
denn mein Herz ist ohne dich
ganz verwaiset und betrübt.

*Vertel, vertel mij haastig,
vertel waar ik Jezus kan vinden,
de geliefde van mijn ziel!
Kom toch, kom, omhels mij,
want mijn hart is zonder u
geheel verweesd en bedroefd.*

10. Recitatief door bas en continuo

Johannes roept op tot vreugde, omdat Jezus verrezen is. Bemerkt de vocalisen (slierten van vlugge noten) op 'erfreut' en 'Freudenlied'. Het recitatief bereidt ons voor op een uitbundige lofzang die zal weerklinken in het laatste deel van het Oster-Oratorium.

(Johannes) Wir sind erfreut,
dass unser Jesus wieder lebt,
und unser Herz, so erst in Traurigkeit
zerflossen und geschwebt,
vergisst den Schmerz
und sinnt auf Freudenlied;
denn unser Heiland lebet wieder.

*Wij zijn verheugd
dat onze Jezus weer leeft,
en ons hart, dat zopas nog wegsmolt
en zweefde in droefheid,
vergeet de smart
en denkt na over vreugdeliederen,
want onze Heiland leeft weer.*

11. Koor

De lofzang krijgt muzikaal gestalte door het vierstemmig koor dat begeleid wordt door drie trompetten, pauken, twee hobo's, strijkers en continuo. Dit triomfantelijke slotdeel bestaat uit twee gedeelten. Het A-deel is akkoordisch opgevat en staat in de maat van twee halve waarbij elke halve tel (een vierde noot), voorzien is van een trioool. Deze drieledige onderverdeling van de halve tel zorgt voor het auditieve resultaat van een 12/8 maat. Daarmee sluit dit slotdeel metrisch aan bij het eerste deel, de Sinfonia. Ook de toonaard is gelijk: stralend re groot.

Het B-deel bestaat uit een fugato in 3/8 waarbij de stemmen van laag naar hoog het thema aan elkaar doorgeven (BTAS). Opvallend in het thema is de opwaartse beweging die de tekst 'Eröffnet, ihr Himmel' muzikaal tot uitdrukking brengt. Bach voegt aan de vier inzetten van het koor een vijfde inzet toe, door de trompet dit thema ook te laten spelen. Bach bereikt met deze vijf inzetten een totale opwaartse beweging, die associaties oproept met Hemelvaart en het zitten van de Zoon van God aan de rechterhand van de Vader. De leeuw van Juda symboliseert Christus die de dood overwint. Musicologen wijzen op de muzikale verwantschap tussen het Sanctus uit de Hoge Messe dat in zijn eerste versie enkele maanden eerder op Kerstmis 1724 werd uitgevoerd.

Preis und Dank bleibe, Herr, dein Lobgesang.
Höll' und Teufel sind bezwungen,
ihre Pforten sind zerstört.
Jauchzet, ihr erlösten Zungen,
dass man es im Himmel hört.
Eröffnet, ihr Himmel, die prächtigen Bogen,
der Löwe von Juda kommt siegend gezogen!

*Mogen lof en dank uw lofgezang blijven, Heer.
Hel en duivel zijn bedwongen,
hun poorten zijn verwoest.
Juich, o verlost tongen,
zodat het in de hemel te horen is.
Open je schitterende poorten, o hemelen,
De leeuw van Juda nadert zegevierend!*

Het Collegium de Dunis dankt de leden van zijn vriendenkring:

Dhr. en mevr. Chris en Annick Persyn, Brugge
Grauwzusters Franciscanessen, Roeselare
Dhr. en mevr. Dirk en Patricia Verleyen-Delbeke, Oostkamp
Dhr. en mevr. Jos en Annie Decler-Lambrecht, Lovendegem
Mevr. en dhr. Cecile Verstappe – Hans Gevaert, Brugge
Dhr. en mevr. Arnout en Greet De Lille-Onghenaë, Maldegem
Dhr. en mevr. D’Hoore-Bertier, Brugge
Dhr. Koen Seynaeve, Brugge
Dhr. en mevr. Franky en Annie Baert, Jabbeke
Dhr. Paul Thevelein, Sint-Kruis
Mevr. Witdoeck Magda, Assebroek
Dhr. Joël Jansseune, Brugge
Dhr. Ludo Vande Kerckhove, Trier
Mevr. Rita Dekeyser, Brugge
Mevr. Greta Ghysaert, Assebroek
Mevr. Saartje Bogaerts, Sint-Andries
Dhr. en mevr. Pascal en Saskia Dendooven-Vandewalle
Dhr. José Brusselle, Damme
Dhr. en mevr. Geert en Birgit Orbie-Callewaert, Stalhille

Lid worden van de vriendenkring van Collegium de Dunis?

Als vriend kan u de werking van Collegium de Dunis financieel steunen. Het koor werkt volledig op vrijwillige basis, maar bij het organiseren van de repetities en concerten komen natuurlijk altijd kosten kijken. Uw steun is welkom en alle middelen worden nuttig besteed.

Als vriend van Collegium de Dunis steunt u het koor met een jaarlijks bedrag van 75 euro. In ruil daarvoor krijgt u van ons 2 tickets met gereserveerde plaatsen voor het Kerstconcert dat elk jaar op 28 december doorgaat.

Stort uw bijdrage op rekeningnummer BE69 8917 5402 6678 van Collegium de Dunis, met vermelding van uw naam en mailadres. Uw lidmaatschap is geldig voor het jaar 2026.

De koorleden en hun dirigent danken u alvast voor uw steun !

Volgende concerten door Collegium de Dunis

Zondag 31 mei 2026 – 16.00 uu: Ave Maria – Mariaal meezingconcert
Basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Dadizele

Zaterdag 19 december 2026 – 20.00 uur - Kerstconcert
O.L.V.-Hemelvaartkerk, Watervliet

Maandag 28 december 2026 – 20.00 uur - Kerstconcert
Sint-Gilliskerk Brugge